

Referat**Møte 02/2021**

Dato 27.4.2021, kl 09 - 16

Sted Teams/Hassel 2

Tilstede: Hanne Greiff Johnsen (Equinor, styreleder), Sandrine Benard (Miljødirektoratet), Tove Gabrielsen (UiAgder/UNIS), Alf Håkon Hoel (UiT), Bjørn Samset (Cicero), Vigdis Vandvik (UiB), Ellen Øseth (Norsk Polarinstitutt), Camilla Brattland (UiT), Eivind Selvig (Civitas), Bo Møllesøe Vinther (Københavns Universitet), Tor Eldevik (UiB) og Liv-Hege Seglsten (Green Tech AS). Fra PSHAV deltok Erik Olsen (Havforskningsinstituttet), Pia Meling (Massterly AS) og Trude Borch (Akvaplan-niva) under sak 19/21.

Forfall:

Observatører: Marit Nyborg (KLD) og Gørill Kristiansen (KD)

Tilstede fra Forskningsrådet:

Anicke Brandt Kjeldsen (avdelingsdirektør), Christina Abildgaard (avdelingsdirektør), Ingrid Lomelde, Ingvild Marthinsen, Ingunn Borlaug Lid og Malin Lemberget Lund (referent). Linda Jarret deltok under sak 17/21 og Lena Cappelen Endresen under sak 18/21. Hanna Lee Behrens deltok under sak 19/21.

Styreleder ønsket Liv-Hege Seglsten velkommen som nytt medlem av styret.

Sak PSKLIMPOL 12/21**Godkjenning av saklisten****Vedtak:***Saklisten godkjennes***Sak PSKLIMPOL 13/21****Referat fra styremøte 01/21, 4. februar 2021****Vedtak:***Referat fra styremøte 1/21 godkjennes***Sak PSKLIMPOL 14/21****Spørsmål om habilitet****Vedtak:***Ingen saker krever habilitetsavklaring***Sak PSKLIMPOL 15/21****Orienteringer fra styret og Forskningsrådet**

[Vedtaksprotokoller og saksdokumenter for Forskningsrådets styre i 2021 ligger her til orientering.](#)

[Saksliste og referater fra porteføljestyrene ligger her til orientering.](#)

Områdedirektør Kristin Danielsen orienterte om:

- Forskningsrådet jobber med en handlingsplan for Forskningsrådets strategi som skal legges frem for Styret i juni. Porteføljestyret vil få denne til orientering.

- Forskningsrådets innspill til Langtidsplan for forskning og høyere utdanning (LTP) skal leveres KD i september. For å rekke innspill fra porteføljestyrene blir det kalt inn til et ekstra møte i juni for å diskutere første utkast.
- Styre skal gi innspill til Strategi for norsk deltakelse i det europeiske forsknings- og innovasjonssamarbeidet i sitt møte 29. april.
- Styret får evaluering av INFRASTRUKTUR-ordningen lagt frem for vedtak i sitt møte 29. april.
- Forskningsrådet jobber med innspill på missions som en del av arbeidet med innspillene til LTP. Det er pågående diskusjoner på hvilke området som bør løftes opp til å bli en mission sett fra Forskningsrådets ståsted.
- Arbeidet med Green Deal pågår for fullt. Søknadsfristen er 12. mai og virkemiddelapparatet samarbeider om felles søknadsbehandling som skal være ferdig i september i år.
- Forskningsrådet jobber med å forbedre og videreutvikle søknadsbehandlingen for 2022 etter innspill fra forskningsmiljøene.

Avdelingsdirektør Anicke Brandt-Kjelsen orienterte om:

- Byforskning. Fra 2021 er ny tildeling fra KLD på 7 mill. kroner lagt til KLIMAFORSK budsjettformål. Det strategiske ansvaret for byforskning i Forskningsrådet ligger under porteføljestyret for Energi, transport og lavutslipp, der by er en delportefølje. Denne bevilgningen er en del av KLDs bevilgning til grønn omstilling.

Avdelingsdirektør Christina Abildgaard orienterte om:

- Bilateralt forskerseminar. Forskningsrådet arrangerte 23. mars 2021 et norsk-indisk forskerseminar sammen med MoES (Ministry of Earth Sciences). En artikkel om seminaret er lagt ut på den indiske ambassades hjemmeside: [Indo Norwegian Research Seminar - Norway in India](#)
- EU-PolarNet2. Det er blitt avholdt et oppstartsmøte med norske kontaktpersoner 22. mars for å diskutere Forskningsrådets forslag til etablering av et nasjonalt nettverk rundt EU-PolarNet2, samarbeidsavtale, kontrakter og leveranser for å få aktiv deltagelse.
- Omdisponering. POLARPROG har satt av 1 mill til arrangementsstøtte i 2021. Administrasjonen har omdisponert 150 000 for å kunne være med på en kommunikasjons- og formidlingsutlysning med MARINFORSK under teamet hav og havforskningstiåret.

Vedtak:

Orienteringene tas til etterretning

Sak PSKLIMPOL 16/21

Videreutvikling av søknadsbehandlingen Forskerprosjekt

Porteføljestyret har ved flere anledninger diskutert Forskningsrådets søknadsbehandlingssystem, og har ønsket en orientering og diskusjon om denne prosessen. Avdelingsdirektør for Åpen forskerarena og prosessleder for Forskerprosjekt, Petter Helgesen, orientere om hvordan

Forskningsrådet jobber med å forbedre og videreutvikle søknadsbehandlingen av Forskerprosjekt. Presentasjon ligger i Sharepoint.

Porteføljestyret mener generelt at panelbehandling er viktig for å heve kvaliteten på vurderingene, og at tilbakemeldingene til søker må inneholde en skikkelig vurdering. De kommenterte spesielt at kalibrering mellom paneler er viktig, men at det er utfordrende å finne gode indikatorer for å måle dette. Flere søknader i panelene vil redusere antall paneler. Forskningsrådet jobber med å videreutvikle søknadsbehandlingen.

Vedtak: *Orienteringene tas til etterretning. Forskningsrådet tar med seg porteføljestyrets innspill i den videre prosessen med å videreutvikle søknadsbehandlingen.*

Sak PSKLIMPOL 17/21

Prinsipper for søknadsbehandling 2021

Porteføljestyret skal behandle søknader til temaområdet *klima- og jordsystemet* under utlysningene [forskerprosjekt for fornyelse](#) og [stort, tverrfaglig Forskerprosjekt](#) på møtet 17. juni 2021. Saken ble fremmet for å forberede porteføljestyret på søknadsbehandling og vedta prosess og retningslinjer før bevilgningsmøtet.

Administrasjonen gikk igjennom sentrale elementer ved søknadsbehandlingsprosessen for 2021 og endringer siden 2020. Porteføljestyret skal vedta karaktergrense for *en bloc* avslag.

Porteføljestyret kommenterte at relevanstekstene må bli tydeligere på hva søknaden trekkes ned på.

Vedtak: *Porteføljestyret vedtar retningslinjer for søknadsbehandlingen med de presiseringer som fremkom i møtet. Administrasjonen får fullmakt til å sette karaktergrense for avslag til 5 dersom konkurransesituasjonen tilsier det.*

Sak PSKLIMPOL 18/21

Evaluering av KLIMAFORSK

Stort program for klima – KLIMAFORSK ble etablert i 2013 og har hatt prosjekttildelinger på til sammen ca 1,3 mrd. kroner. KLIMAFORSK er nå blitt evaluert av en nordisk evalueringskomite. Evalueringskomiteen gir i sin rapport anbefalinger for videre utvikling av delporteføljen klima og prioriteringer som bør foretas for å møte utfordringer og behov. Evalueringen vil inngå som ett av flere grunnlag for arbeidet med revidering av porteføljepå planen i 2021.

Tora Aasland har ledet evalueringskomiteen og presenterte rapporten og evalueringens anbefalinger for porteføljestyret. Rapporten er publisert på Forskningsrådets [nettside for publikasjoner](#).

Porteføljestyret kommenterte spesielt utlysningssyklusen som KLIMAFORSK har hatt, og som evalueringskomiteen framhever at har vært viktig for KLIMAFORSKs måloppnåelse og at bør videreføres. Syklusen gir

forutsigbarhet for forskerne og vil være formålstjenlig også framover. Evalueringen anbefaler at bærekraftmålene bør gi ramme og retning for klimaporteføljen fremover for å kunne se klima, miljø og andre samfunnsutfordringer i sammenheng. Det må jobbes med å få næringslivet sterkere engasjert, og det vil være viktig å finne de riktige møteplassene. I arbeid med revidert porteføljeplan er det viktig med gode indikatorer for å kunne måle måloppnåelse for porteføljen.

Vedtak: *Porteføljestyret takker evalueringskomiteen for arbeidet og tar rapporten til etterretning. Styret noterer seg anbefalingene.*

Sak PSKLIMPOL 19/21

Samhandling med porteføljestyre HAV

Porteføljestyret har ønsket mer samhandling på tvers mellom relevante styrer med grensesnitt og tematisk overlapp i porteføljeplanene. Porteføljestyret for hav (PS HAV) er ett av de styrene hvis portefølje er sentral for å løse samfunnsutfordringen knyttet til klima og polarforskning. De to styrene har spennende samarbeidsflater verdt å videreutvikle gjennom felles diskusjoner og samhandling.

Styremedlemmer i PSHAV Erik Olsen (Havforskningsinstituttet), Pia Meling (Massterly AS) og Trude Borch (Akvaplan-niva) deltok i møtet for å presentere porteføljen Hav, og diskutere samhandling, forskningsbehov og kontaktflater med PSKLIMPOL.

Presentasjon av porteføljene KLIMPOL og HAV ligger i Sharepoint. Porteføljene har mange kontaktflater og det er stort potensiale for samhandling. Områder som marine økosystemer og effekter på næring og samfunn, kyst og kystsystemer, naturbaserte løsninger i havet, maritim trafikk i Arktis ble trukket frem som eksempler. FNs tiår for havforskning er et godt utgangspunkt for økende samhandling. Synergiene mellom næring, samfunn og miljø krever tverrfaglighet og samhandling. HAV porteføljen er sterke på teknologi og næringsdrevende prosjekter som KLIMPOL kan lære og dra nytte av. Samarbeid innen kommunikasjon ble også trukket frem. Porteføljene kommenterte at slike møter bør arrangeres jevnlig. For 2022 vil et konkret tema for samhandling være Havforskningstiåret.

Porteføljestyret kommenterte generelt at slike møter bør ha noe konkret å diskutere og bør være regelmessig. Gjerne mindre møter med utvalgte fra styret. Det er flere andre relevante porteføljer der samhandling er viktig. Administrasjonen vil sette opp flere møter fremover.

Vedtak: *Orienteringen tas til etterretning. Administrasjonen jobber videre med innspillene for å bidra til god samhandling.*

Sak PSKLIMPOL 20/21

Utlysninger for klima og polar i 2022

Administrasjonen har startet prosessen med å oppdatere investeringsplanen og snakke med andre budsjettformål med hensyn til samarbeid. Styret har ønsket tett involvering i arbeidet med investeringsplanen, derfor løftes saken

inn på et tidlig tidspunkt. Investeringsplanen skal ikke vedtas før i september, så styret vil få hele investeringsplanen med foreslåtte investeringer for perioden 2022-2024 opp i møtet i juni. I denne saken ble foreløpige anbefalinger for utlysningene i 2022 for budsjettformålene KLIMAFORSK og POLARPROG skissert.

Porteføljestyret støttet administrasjonens anbefalinger for 2022. De kommenterte at POLARPROG bør gå inn i *Arealendringer og konflikter* i sin tverrgående utlysning. Det bør også vurderes om denne utlysningen kan både bruke virkemidlene Forskerprosjekt og Kompetanse og samarbeidsprosjekt.

Vedtak: *Administrasjonen jobber videre med oppdatert investeringsplan for 2022-2024 basert på styrets innspill i møtet. Styret får saken opp i juni-møtet. Endelig forslag til oppdatert investeringsplan vil bli presentert for vedtak på møtet i september.*

Sak PSKLIMPOL 21/21

Delegering av fullmakt for fellesutlysning med Kina

Saken ble ikke diskutert i møtet på grunn av liten tid. Administrasjonen sendte saksfremlegget rundt på epost i etterkant av møtet (28. april) med frist for evt kommentarer 30. april. Det kom ingen kommentarer til saken.

Vedtak: *Porteføljestyret tar informasjon om søknadsbehandlingsprosessen til etterretning. Styreleder får fullmakt til å vedta bevilgning basert på en fremforhandlet felles rangering for Forskningsrådet og Ministry of Science and Technology of China.*

Sak PSKLIMPOL 22/21

Avsluttede prosjekter

Sluttrapporter fra prosjektene behandles administrativt og kan legges fram for porteføljestyret til orientering. Administrasjonen hadde invitert to prosjektledere til å presentere sine prosjekter.

- Eva Leu ved Akvaplan NIVA, presenterte prosjektet *FAABulous: Future Arctic Algae Blooms - and their role in the context of climate change*
- Hanna Lee ved NORCE, presenterte prosjektet *Hidden costs of implementing afforestation as a climate mitigation strategy: A comprehensive assessment of direct and indirect impacts.*

Styret takket for gode presentasjoner. Presentasjonene ligger i sharepoint. En liste over avsluttede prosjekter mellom februar og april 2021 ligger til orientering.

Vedtak: *Porteføljestyret tar saken til etterretning.*

Sak PSKLIMPOL 24/21

Eventuelt

Samarbeid med porteføljestyret for SAMISK ble tatt opp og diskutert under sak 19/21.

Påminnelse: neste møte er 17. juni 2021 bevilgningsmøte

Sak PSKLIMPOL 23/21

Godkjenning av vedtaksprotokoll

Vedtak:

Protokollen godkjennes